

DZIAŁ VI

RYNEK PRACY

Uwagi ogólne

Aktywność ekonomiczna ludności

1. Dane zawarte w tabl. 1 i 2 opracowano na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 31 III 2011 r.

W NSP 2011 badaniem objęto osoby w **wieku 15 lat i więcej** spełniające kryterium faktycznego zamieszkania. Badanie nie obejmowało osób w obiektach zbiorowego zakwaterowania oraz bezdomnych.

Prezentowane dane za 2011 r. według Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 zostały zmienione w stosunku do publikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

2. Dane zawarte w tabl. 2-4 opracowano na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**, przeprowadzanego w cyklu kwartalnym metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału. Badaniem objęte są osoby w wieku 15 lat i więcej, będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach, z wyjątkiem osób nieobecnych 12 miesięcy i więcej, jeżeli ich nieobecność nie wynikała z charakteru wykonywanej pracy. Gospodarstwo domowe oznacza zespół osób spokrewnionych lub spowinowaconych, a także niespokrewnionych, mieszkających razem i utrzymujących się wspólnie. Badanie nie obejmuje gospodarstw domowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania. Dane prezentowane według grup wieku obliczane są w oparciu o dokładną datę urodzenia.

Dane od 2010 r. uogólniono na podstawie bilansów ludności opracowywanych przy wykorzystaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

3. Podstawowe kryterium podziału ludności na aktywnych zawodowo (pracujących i bezrobotnych) oraz biernych zawodowo w BAEL i NSP 2011 stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

CHAPTER VI

LABOUR MARKET

General notes

Economic activity of the population

1. Data in tables 1 and 2 were compiled on the basis of the Population and Housing Census as of 31 III 2011.

The survey (in the Census 2011) covers **persons aged 15 and more** who meet the criterion of actual living. The survey did not cover persons living in collective accommodation establishments as well as homeless.

Presented data for 2011 based on National Census of Population and Housing Census 2011 have been changed in relation to the data published in the previous edition of the Yearbook.

2. Data in tables 2-4 were compiled on the basis of the **Labour Force Survey (LFS)**, a sample survey conducted on a quarterly basis using the continuous observation method, i.e., economic activity of the population is observed in each week during the whole quarter. The survey covers persons aged 15 and more, being members of households in dwellings selected on a random basis. The survey does not cover the members of households absent for 12 months and more except persons whose absence results from the type of their job. A household is a group of people living together in a dwelling and maintaining themselves jointly. The survey does not include institutional households. Data presented by age groups have been calculated on the basis of the exact date of birth.

The data since 2010 have been generalized on the basis of the population balances compiled with the use of the Population and Housing Census 2011.

3. The main criterion in dividing the population into economically active (employed and unemployed) and inactive in LFS and in the Census 2011 is job, i.e., performing, holding or looking for a job.

Economically active persons include employed and unemployed persons:

1) **do pracujących** zaliczono osoby, które w badanym tygodniu (w NSP 2011 dotyczy okresu od 25 III do 31 III):

- wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych), jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące; ponadto w BAEL przyjmuje się, że jeżeli przerwa w pracy wynosiła ponad 3 miesiące, dodatkowym kryterium w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące prace nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia. W NSP 2011 do pracujących nie zaliczono pomagających członków rodzin, którzy nie wykonywali pracy w badanym tygodniu.

Podziału na pracujących w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy w BAEL-u dokonano na podstawie deklaracji osoby badanej w odniesieniu do głównego miejsca pracy;

2) za **bezrobotne** uznano osoby w wieku 15-74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy,
- były gotowe podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

4. Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem oraz danej grupy.

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem oraz danej grupy.

Stopę bezrobocia obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych do liczby ludności aktywnej zawodowo ogółem oraz danej grupy.

1) **employed persons** are persons, who during the reference week (in the 2011 Census concerns period from 25 III to 31 III):

- performed, for at least 1 hour, any work providing earnings or income, or assisted (without wages or salaries) in maintaining a family-owned farm in agriculture or conducting a family-owned business outside agriculture,
- formally had work, but did not perform it (e.g., due to illness, vacation, a break in company activity, bad weather), if the break in employment did not exceed 3 months; moreover in LFS there is accepted if the break in work exceeded 3 months, the additional criterion in case of employment as a paid employees (employees hired on the basis of an employment contract and outworkers) was the fact of receiving at least 50% of the hitherto remuneration. In the Census 2011 contributing family workers who did not perform work during the reference week were not counted among the employed.

Breakdown into full-time and part-time employed persons in LFS was made on the basis of a declaration of the surveyed person in reference to the main job;

2) **unemployed persons** are persons aged 15-74, who simultaneously fulfill three conditions:

- within the reference week were not employed,
- within a 4 week period (the last week being the reference week) actively sought work,
- were available for work within a fortnight period after the reference week.

The unemployed also include persons who have found and were waiting to begin it within a 3-month period and were available for that work.

Economically inactive persons are persons who are not classified either as employed or unemployed.

4. The activity rate is calculated as the share of the economically active persons in the total population (aged 15 and more) and in a given group.

The **employed rate** is calculated as the share of employed persons in the total population (aged 15 and more) and in a given group.

The **unemployed rate** is calculated as the relation of the number of unemployed persons to the total economically active population and in a given group.

Pracujący

1. Dane opracowano na podstawie sprawozdawczości oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie).

2. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) lub stosunku służbowego;
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), z pewnymi wyłączeniami w latach 2005-2009 - patrz ust. 5 na str. 129,
 - b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
 - c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych);
- 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

3. **Pełnozatrudnieni** są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorczy mienia; **niepełnozatrudnieni** są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

4. Dane dotyczące **pracujących według stanu w dniu 31 XII** podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmwowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

Employment

1. *Data were compiled on the basis of reports as well as estimates (among others in regard to private farms in agriculture).*

2. *Data regarding employment concern persons performing work providing earnings or income and include:*

- 1) *employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment or election) or service relation;*
- 2) *employers and own-account workers, i.e.:*
 - a) *owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture (including contributing family workers), with some exceptions in 2002-2009 - see item 5 on page 129,*
 - b) *owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity excluding private farms in agriculture,*
 - c) *other self-employed persons, e.g., persons practising learned professions;*
- 3) *outworkers;*
- 4) *agents (including contributing family workers and persons employed by agents);*
- 5) *members of agricultural production co-operatives (agricultural producers' co-operatives and co-operatives established on their basis as well as agricultural farmers' co-operatives);*
- 6) *clergy fulfilling priestly obligations.*

3. **Full-time paid employees** are persons employed on a full-time basis, as defined by a given company or for a given position, as well as persons who, in accordance with regulations, work a shortened work-time period, e.g. due to hazardous conditions, or a longer work-time period, e.g. property caretaker. **Part-time paid employees** are persons who, in accordance with labour contracts, regularly work on a part-time basis. *Part-time paid employees in the main workplace* are persons who declared that the given workplace is their main workplace.

4. *Data concerning employment as of 31 XII are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the main job.*

5. Dane dotyczące **pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu w dniu 31 XII** w latach 2002-2009 wyszacowano na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002 oraz od 2010 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

Do pracujących w gospodarstwach indywidualnych zaliczono osoby pracujące w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą, przy czym:

- 1) w latach 2005-2009 nie zaliczono osób pracujących:
 - a) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha produkujących **wyłącznie** na własne potrzeby,
 - b) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych do 1 ha (łącznie z indywidualnymi właścicielami zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych) produkujących **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby;
- 2) od 2010 r. ujęto wszystkich pracujących w tych gospodarstwach niezależnie od powierzchni użytków rolnych oraz przeznaczenia produkcji rolniczej (razem z produkującymi **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby).

Przeciętną liczbę pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie ustalono w oparciu o dokonane szacunki liczby pracujących, przy uwzględnieniu współczynników przeliczeniowych.

6. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

- 1) **zatrudnienia według stanu w dniu 31 XII** osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczania na pełnozatrudnionych;
- 2) **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

7. Do **osób wykonujących pracę nakładczą** zalicza się osoby, z którymi zawarto umowę o wykonanie określonych czynności na rzecz jednostki zlecającej pracę poza jej terenem.

8. Do **agentów** zaliczono osoby, z którymi zawarto umowę agencyjną lub umowę na warunkach zlecenia o prowadzenie placówek, których przedmiot działalności został określony w umowie.

5. *Data concerning employed persons on private farms in agriculture as of 31 XII in 2002-2009 were estimated on the basis of the results of the Population and Housing Census as well as the Agricultural Census 2002 as well as since 2010 on the basis of the Agricultural Census 2010.*

The following employed persons on private farms conducting agricultural activity are included in the group of employed persons on private farms, while:

- 1) *in 2005-2009 are not included the following employed persons:*
 - a) *on farms with the area more than 1 ha of agricultural land producing **exclusively** for their own needs,*
 - b) *on farms with the area to 1 ha of agricultural land (including individual owners of livestock who do not possess agricultural land) producing **exclusively** or **mainly** for their own needs;*
- 2) *since 2010 are included the whole number of employed persons on those farms independently from area of agricultural land as well as from destination of agricultural output (including producing **exclusively** or **mainly** for their own needs).*

The average number of employed persons on private farms in agriculture was established on the basis of estimates of the number of employees, taking into account conversion ratios.

6. *Data regarding employees hired on the basis of an employment contract concern:*

- 1) ***the employment, as of 31 XII** of full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in the main job without converting them into full-time paid employees;*
- 2) ***the average paid employment** - full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.*

7. ***Outworkers** are persons who are bound by a contract defining the scope of activity to be performed for the entity providing the work and which is performed outside its facilities.*

8. ***Agents** are persons who are bound by agency agreements or by order agreements for managing entities, the scope of activity of which is described in the agreement.*

Agenci pracujący na podstawie umów agencyjnych otrzymują wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne w formie prowizji od obrotów (wynagrodzenie tych osób jest uzależnione od wartości dokonywanych transakcji lub wartości wykonywanych usług).

Agenci prowadzący placówki na podstawie umowy na warunkach zlecenia przejmują pełne wpływy uzyskane z działalności placówek i zobowiązani są uiszczać na rzecz zleceniodawcy zryczałtowaną odpłatność ustaloną w kwocie lub wskaźnikiem procentowym od obrotu.

9. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

10. Dane grupowane według sekcji PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 5 na str. 25.

11. W tabl. 5 dane prezentowane są według faktycznego (stałego) miejsca pracy pracownika i rodzaju działalności, natomiast w pozostałych tablicach - według siedziby przedsiębiorstwa (jednostki).

12. Dane w tabl. 6-12 nie obejmują: fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, rolników indywidualnych, duchownych. Dane w tabl. 6, 8-11 nie obejmują podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

13. **Wolne miejsca pracy** to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- 1) miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone,
- 2) pracodawca czynił starania, aby znaleźć osobę chętną do podjęcia pracy,
- 3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

14. **Nowo utworzone miejsca pracy** to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

15. Informacje o ruchu zatrudnionych dotyczą pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo. Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od

Agents employed on the basis of agency agreements receive agency and commission wages and salaries in the form of sales commissions (wages and salaries of these persons are dependent of the value of transactions conducted or on the value of services rendered).

Agents managing entities on the basis of order agreements receive all income obtained from entity activity and are obligated to pay the contractor a lump-sum payment established either as a defined sum or as a percentage of turnover.

9. *Data do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.*

10. *Data grouped according to sections of the NACE Rev. 2 were compiled using the **enterprise method**. Definition of the enterprise method is given in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 25.*

11. *In table 5 data are presented by actual (permanent) workplace of employed person and kind of activity, however in other tables - by seat of enterprise (unit).*

12. *Data in tables 6-12 do not include entities reporting activity of foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government, individual farmers, clergy. Data in tables 6, 8-11 do not include economic entities employing up to 9 persons.*

13. **Vacancies** are positions or jobs unoccupied due to labour turnover or newly created ones that simultaneously meet the following three conditions:

- 1) *the positions and jobs were actually unoccupied on the survey day.*
- 2) *the employer made efforts to find people willing to take up the job,*
- 3) *if adequate candidates were found to occupy the vacancies, the employer would readily take them in.*

14. **Newly created jobs** are the jobs created in the course of organizational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established units.

15. *Information regarding labour turnover concerns full-time paid employees as well as since 2009 including seasonal and temporary paid employees. These data concern **the number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and*

liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy (łącznie ze zwolnieniami grupowymi), osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także - ze względów ewidencyjnych - osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych i do 2008 r. z urlopów bezpłatnych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze i do 2008 r. urlopy bezpłatne) w badanym okresie do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedzającego rok badany.

Bezrobocie

1. Dane o **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy obowiązującą od 1 VI 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. 2008 Nr 69, poz. 415, z późniejszymi zmianami), określane są jako bezrobotne.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę, która ukończyła 18 lat, a nie ukończyła 60 lat w przypadku kobiet i 65 lat w przypadku mężczyzn, jest osobą niezatrudnioną i niewykonywającą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest osobą niepełnosprawną - zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z dodatkowymi wyłączeniami dotyczącymi źródeł dochodów, zapisanymi w ustawie.

terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.

Hired persons are persons starting work for the first or a subsequent time. Terminated persons are persons with whom work contracts have been dissolved upon the wish of either the employee or the employer (including group dismissals), persons, who have retired or been granted a pension due to an inability to work, persons who have left work as well as, for record-keeping purposes - persons who have died. Moreover, persons hired or terminated include persons transferred on the basis of inter-entities agreements as well as persons returning to and leaving work within the framework of child-care and unpaid vacations and rehabilitation.

The hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care leaves and until 2008 from unpaid leaves (or the number of terminations less the number of persons granted child-care leaves and until 2008 unpaid leaves) during a survey period to the number of full-time paid employees as of 31 XII from the year preceding the surveyed year.

Unemployment

1. Data regarding **registered unemployed persons** include persons who, in accordance with the Law dated 20 IV 2004 on Promoting Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (uniform text Journal of Laws 2008 No. 69, item 415, with later amendments), are classified as unemployed.

An unemployed person is understood as a person who is at least 18 years old and is less than 60 in case of women and less than 65 in case of men, is not employed and not performing any other kind of paid work who is capable of work and ready to take full-time employment obligatory for a given job or service (or in case he/she is a disabled person - capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending a school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam within the scope of this school programme exam) or tertiary schools in part-time programme, looking for employment or other kind of paid work and registered in a powiat labour office, appropriate for his/her permanent stay, with additional provisions concerning the sources of income, included in the mentioned law.

2. Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

3. Informacje o wydatkach Funduszu Pracy podaje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. 2008 Nr 69, poz. 415, z późniejszymi zmianami).

Warunki pracy

1. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze statystycznej karty wypadku przy pracy.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie opracowano na podstawie sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i dotyczą tylko tych wypadków, w wyniku których poszkodowani otrzymali w danym roku jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej w wypadku indywidualnym, jak również zbiorowym.

2. Za wypadek przy pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 2) w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

2. The registered unemployment rate is calculated as the ratio of the number of registered unemployed persons to the economically active population, i.e., excluding persons in active military service as well as employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

3. Information concerning Labour Fund expenditures are given according to the Law dated 20 IV 2004, on Promoting Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (uniform text Journal of Laws 2008 No. 69, item 415, with later amendments).

Work conditions

1. Information regarding accidents at work includes all accidents at work, as well as accidents treated equally to accidents at work, regardless of proved inability to work. Information regarding accidents at work in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

Data regarding accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from statistical reports of accidents at work.

Accidents at work on private farms in agriculture were prepared on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) and are related only to these accidents, for which the person injured received a one-off compensation due to permanent or long-term health damage within a given year.

Each accident, regardless whether the person injured was injured during an individual or mass accident, is counted as a single accident at work.

2. Accident at work is understood as a sudden event, caused by external reason which leads to injury or death, which happened in connection with work:

- 1) during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employers, even without instructions;
- 2) when the employee remains at the disposal of the employers on the way between the seat of the employer and the place of performing the duty, which is a result of work relations.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnień do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- 1) w czasie podróży służbowej;
- 2) podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- 3) przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

Za wypadek przy pracy uważa się również nagłe zdarzenie, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego podczas:

- 1) uprawiania sportu w trakcie zawodów i treningów przez osobę pobierającą stypendium sportowe;
- 2) wykonywania odpłatnie pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania;
- 3) pełnienia mandatu posła lub senatora, pobierającego uposażenie;
- 4) sprawowania mandatu posła do Parlamentu Europejskiego wybranego w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) odbywania - na podstawie skierowania wydanego przez powiatowy urząd pracy - szkolenia lub stażu związanego z pobieraniem przez absolwenta stypendium;
- 6) wykonywania przez członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych oraz przez inną osobę traktowaną na równi z członkiem spółdzielni, pracy na rzecz tych spółdzielni;
- 7) wykonywania lub współpracy przy wykonywaniu pracy na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub umowy o świadczenie usług;
- 8) wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem lub współpracą przy prowadzeniu działalności pozarolniczej;
- 9) wykonywania przez osobę duchowną czynności religijnych lub czynności związanych z powierzonymi funkcjami duszpasterskimi lub zakonnymi;
- 10) odbywania zastępczych form służby wojskowej;
- 11) nauki w Krajowej Szkole Administracji Publicznej przez słuchaczy pobierających stypendium.

3. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne

*Every accident is treated **equally to accident at work**, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance by virtue of accidents at work and occupational diseases if the employee had such accident:*

- 1) during a business trip;*
- 2) during a training within the scope of common self-defence;*
- 3) at performing tasks ordered by trade union organizations, functioning at the employer.*

***Accident at work is also understood as** a sudden incident, causing injury or death, which happened within the term of accident insurance during:*

- 1) practising sports during competitions and trainings by a person receiving sport scholarship;*
- 2) performance of paid work in the time of serving imprisonment sentences or temporary detentions;*
- 3) carrying out a mandate by members of parliament or senate, who receive salaries;*
- 4) serving the mandate of the European Parliament member elected in the Republic of Poland;*
- 5) stay - on the basis of appointment issues by powiat labour office - at a training or internship connected with a scholarship received by school-leavers;*
- 6) performance of work, by members of agricultural producers' co-operatives, agricultural farmers' co-operatives and by other persons treated equally to members of co-operatives, for the benefit of these co-operatives;*
- 7) performance or co-operation at performance of work on the basis of agency agreements, contracts of mandate or contracts of services;*
- 8) performance of ordinary activities connected with conducting non-agricultural economic activities or co-operation at conducting them;*
- 9) performance of religious activities or activities connected with entrusted pastoral or monastic functions by clergymen;*
- 10) serving supplementary forms of military service;*
- 11) education at the National School of Public Administration by students, who receive scholarships.*

3. A serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, i.e., loss of sight, hearing, speech, fertility, or which results in other bodily harm or in health-related problems,

uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszająca podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwale poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

4. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

5. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m.in. według **wydarzeń** je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który spowodował wypadek) oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków. Wydarzenia powodujące urazy pogrupowano od 2005 r. zgodnie z zaleceniami EUROSTAT-u.

6. Wskaźnik wypadkowości jest to liczba osób poszkodowanych przypadających na 1000 pracujących; do obliczenia wskaźnika przyjęto przeciętną liczbę pracujących, obliczoną jako średnia arytmetyczna 2 stanów w dniu 31 XII, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

7. Informacje o zatrudnionych w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości; przy czym:

1) dane obejmują zatrudnionych w jednostkach zaliczanych według PKD 2007 do sekcji: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, łowiectwa i pozyskiwania zwierząt łownych, włączając działalność usługową oraz rybołówstwo w wodach morskich); górnictwo i wydobywanie; przetwórstwo przemysłowe; wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; budownictwo (bez realizacji projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków); handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transport i gospodarka magazynowa; informacja i komunikacja (bez działalności związanej z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych

disrupting primary bodily functions, as well as which results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant inability to work in the profession or in a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

4. A fatal accident at work is an accident during which the person injured dies at the site of the accident or within a period of 6 months from the date of the accident.

5. Accidents at work are classified, i.e., according to **contact-mode of injury** which directly cause them (describing the type of contact of the person injured with the factor which caused the accident) as well as according to their **causes** (all short-comings and irregularities connected with material factors, organization of work, incorrect employee action). Each accident at work is the result of a single event, but frequently the result of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents. Contact-mode of injury since 2005 were grouped according to the EUROSTAT recommendation.

6. The accident ratio is the number of persons injured per 1000 persons employed. In calculating the ratio the average number of working persons was assumed, expressed as an arithmetic mean for two consecutive years, as of 31 XII, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year.

7. Information regarding persons working in hazardous conditions i.e., with substances hazardous to health is compiled on the basis of reports:

1) data concern persons employed by entities included in the sections: agriculture, forestry and fishing (excluding private farms in agriculture, hunting, trapping and related service activities as well as marine fishing); mining and quarrying, manufacturing, electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction (excluding development of building projects); wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; information and communication (excluding motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities as well as other information service activities); professional, scientific and technical activities (in the scope of scientific research and development as well as veterinary activities); administrative and support service activities (in the scope of rental and leasing activi-

oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie informacji); działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz działalności weterynaryjnej); działalność w zakresie usług administrowania i działalności wspierająca (w zakresie wynajmu i dzierżawy, działalności organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie rezerwacji i działalności z nią związanej oraz pozostałego sprzętania); edukacja (w zakresie szkół wyższych), opieka zdrowotna i pomoc społeczna (w zakresie opieki zdrowotnej); pozostała działalność usługowa (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego);

- 2) dane dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwłókniające, hałas, wibracje, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.
- 3) do obliczenia wskaźnika na 1000 zatrudnionych przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 XII z roku badanego.

8. Za chorobę zawodową uważa się chorobę, która została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub specyfiką wykonywanej pracy.

Choroby zawodowe podaje się zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 VI 2009 r., (Dz. U. Nr 105, poz. 869).

Do obliczenia wskaźnika na 100 tys. zatrudnionych przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedzającego rok badany.

9. Szczegółowe objaśnienia i informacje z zakresu warunków pracy zawierają publikacje GUS z serii „Informacje i opracowania statystyczne” - „Wypadki przy pracy” oraz „Warunki pracy”.

ties, travel agency, tour operator as well as other reservation service and related activities and other cleaning activities); education (only tertiary education); human health and social work activities (in the scope of human health activities); other service activities (in the scope of repair of computers and personal and household goods);

- 2) *data concern persons exposed to factors connected with the work environment (chemical substances, fibrosis-inducing industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold microclimates, etc.), strenuous work conditions (forced body positioning, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors connected with particularly dangerous machinery.*
- 3) *the number of employees hired on the basis of an employment contract as of 31 XII from the surveyed year was assumed in calculating the ratio per 1000 paid employees.*

8. *A disease is deemed an occupational disease if it has been caused by the health hazards occurring in the working environment or properties of performed work.*

Occupational diseases are given according to the decree of the Council of Ministers, dated 30 VI 2009 (Journal of Laws No. 105, item 869).

The number of employees hired on the basis of an employment contract as of 31 XII from the year preceding the surveyed year was assumed in calculating the ratio per 100 thous. paid employees.

9. *Detailed explanations and information concerning work conditions are contained in CSO's publications from series "Statistical information and elaborations" - "Accidents at Work" and "Working Conditions".*

Aktywność ekonomiczna ludności

Economic activity of the population

TABL. 1 (83). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU NA PODSTAWIE SPISU^a W 2011 R.**

Stan w dniu 31 III

ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY AGE ON THE BASIS OF THE CENSUS^a IN 2011

As of 31 III

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Aktywni zawodowo Economically active persons			Bierni zawodowo Economically inactive persons	Nieustalony status na rynku pracy Unknown status on the labour market	Współczynnik aktywności zawodowej ^b Activity rate ^b	Wskaźnik zatrudnienia ^b Employment rate ^b	Stopa bezrobocia Unemployment rate
		ogółem total	pracujący em- ployed	bezrobotni ^c unem- ployed ^c					
	w tys. in thous.						w % in %		
OGÓŁEM	2801,5	1487,9	1334,4	153,5	1156,8	156,8	56,3	50,5	10,3
TOTAL									
miasta	1413,8	723,6	643,0	80,6	599,9	90,3	54,7	48,6	11,1
urban areas									
wieś	1387,7	764,3	691,4	72,9	556,9	66,5	57,8	52,3	9,5
rural areas									
w tym w wieku produkcyjnym ^d	2122,5	1438,8	1286,1	152,7	545,2	138,6	72,5	64,8	10,6
of which of working age ^d									
15-24 lata	478,9	166,6	124,9	41,7	285,5	26,8	36,9	27,6	25,0
25-34	557,2	428,9	384,4	44,5	76,8	51,5	84,8	76,0	10,4
35-44	454,4	366,2	337,9	28,3	56,8	31,5	86,6	79,9	7,7
45-54	447,0	333,0	305,1	27,9	91,6	22,3	78,4	71,9	8,4
55-64	408,3	163,3	152,4	11,0	231,1	13,9	41,4	38,6	6,7
65 lat i więcej	455,7	29,8	29,6	0,3	415,0	10,8	6,7	6,6	0,8
and more									
Mężczyźni	1345,2	809,9	730,5	79,4	461,3	74,1	63,7	57,5	9,8
Men									
w tym w wieku produkcyjnym ^d	1105,9	791,8	712,7	79,2	246,2	67,9	76,3	68,7	10,0
of which of working age ^d									
15-24 lata	244,0	95,7	73,5	22,2	135,6	12,7	41,4	31,8	23,2
25-34	280,6	234,0	212,0	21,9	22,1	24,5	91,4	82,8	9,4
35-44	228,9	194,4	180,5	13,9	19,4	15,1	90,9	84,4	7,1
45-54	222,7	171,7	157,8	13,9	39,8	11,2	81,2	74,6	8,1
55-64	193,2	97,4	90,0	7,3	89,1	6,7	52,2	48,3	7,5
65 lat i więcej	175,8	16,8	16,7	0,2	155,1	3,8	9,8	9,7	1,0
and more									
Kobiety	1456,2	678,0	603,9	74,1	695,5	82,7	49,4	44,0	10,9
Women									
w tym w wieku produkcyjnym ^d	1016,6	647,0	573,4	73,6	299,0	70,7	68,4	60,9	11,4
of which of working age ^d									
15-24 lata	234,9	70,9	51,4	19,5	149,9	14,0	32,1	23,3	27,5
25-34	276,6	194,9	172,4	22,5	54,7	27,1	78,1	69,1	11,5
35-44	225,5	171,8	157,5	14,4	37,3	16,3	82,2	75,3	8,4
45-54	224,3	161,3	147,4	14,0	51,8	11,1	75,7	69,1	8,7
55-64	215,1	65,9	62,3	3,6	141,9	7,2	31,7	30,0	5,5
65 lat i więcej	279,9	13,0	12,9	0,1	259,9	7,0	4,8	4,7	0,7
and more									

a Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań; dane zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. b Przy obliczaniu współczynnika aktywności zawodowej i wskaźnika zatrudnienia nie uwzględniono osób o nieustalonym statusie na rynku pracy. c Osoby w wieku 15-74 lata. d Mężczyźni w wieku 18-64 lata, kobiety w wieku 18-59 lat.

a Data of the Population and Housing Census; data have been changed in relation to the data published in the previous edition of the Yearbook. b Persons of unknown status on the labour market were not included at calculating the activity rate and the employment rate. c Persons aged 15-74. d Men aged 18-64, women aged 18-59.

TABL. 2 (84).

**AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA NA PODSTAWIE SPISU^a W 2011 R.**

Stan w dniu 31 III

**ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY
EDUCATIONAL LEVEL ON THE BASIS OF THE CENSUS^a IN 2011**

As of 31 III

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Grand total</i>	Aktywni zawodowo <i>Economically active persons</i>			Bierni zawodowo <i>Economically inactive persons</i>	Nieustalony status na rynku pracy <i>Unknown status on the labour market</i>	Współczynnik aktywności zawodowej ^b <i>Activity rate^b</i>	Wskaźnik zatrudnienia ^b <i>Employment rate^b</i>	Stopa bezrobocia <i>Unemployment rate</i>
		ogółem <i>total</i>	pracujący <i>employed</i>	bezrobotni ^c <i>unemployed^c</i>					
	w tys. <i>in thous.</i>						w % <i>in %</i>		
OGÓŁEM TOTAL	2801,5	1487,9	1334,4	153,5	1156,8	156,8	56,3	50,5	10,3
Wyższe	494,0	387,7	364,4	23,2	106,2	0,1	78,5	73,8	6,0
<i>Tertiary</i>									
Policealne	70,6	47,5	42,6	4,9	23,1	0,0	67,3	60,3	10,4
<i>Post-secondary</i>									
Średnie zawodowe	482,5	326,1	293,6	32,6	156,3	0,0	67,6	60,9	10,0
<i>Vocational secondary</i>									
Średnie ogólnokształcące	342,7	175,4	150,6	24,8	167,3	0,0	51,2	44,0	14,1
<i>General secondary</i>									
Zasadnicze zawodowe	656,0	428,4	378,4	50,0	227,6	0,0	65,3	57,7	11,7
<i>Basic vocational</i>									
Gimnazjalne i podstawowe	570,6	117,9	100,4	17,6	452,7	0,0	20,7	17,6	14,9
<i>Lower secondary and primary</i>									
Podstawowe nieukończone ^d	24,1	1,5	1,2	0,2	22,6	-	6,1	5,1	15,8
<i>Primary not completed^d</i>									
Nieustalone	161,0	3,3	3,1	0,2	1,1	156,6	x	x	x
<i>Unknown</i>									
Mężczyźni Men	1345,2	809,9	730,5	79,4	461,3	74,1	63,7	57,5	9,8
Wyższe	205,0	165,4	157,1	8,2	39,5	0,1	80,7	76,7	5,0
<i>Tertiary</i>									
Policealne	18,5	14,0	12,7	1,3	4,5	0,0	75,6	68,6	9,3
<i>Post-secondary</i>									
Średnie zawodowe	249,6	188,3	171,7	16,7	61,3	0,0	75,5	68,8	8,9
<i>Vocational secondary</i>									
Średnie ogólnokształcące	124,1	75,1	65,5	9,5	49,0	0,0	60,5	52,8	12,7
<i>General secondary</i>									
Zasadnicze zawodowe	406,0	290,5	258,9	31,5	115,5	0,0	71,6	63,8	10,9
<i>Basic vocational</i>									

a Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań; dane zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. b Przy obliczaniu współczynnika aktywności zawodowej i wskaźnika zatrudnienia nie uwzględniono osób o nieustalonym statusie na rynku pracy. c Osoby w wieku 15-74 lata. d Łącznie z osobami bez wykształcenia szkolnego.

a Data of the Population and Housing Census; data have been changed in relation to the data published in the previous edition of the Yearbook. b Persons of unknown status on the labour market were not included at calculating the activity rate and the employment rate. c Persons aged 15-74. d Including persons without school education.

TABL. 2 (84).

**AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA NA PODSTAWIE SPISU^a W 2011 R.
(dok.)**

Stan w dniu 31 III

**ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY
EDUCATIONAL LEVEL ON THE BASIS OF THE CENSUS^a IN 2011 (cont.)
As of 31 III**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Aktywni zawodowo Economically active persons			Bierni zawodowo Economically inactive persons	Nieustalony status na rynku pracy Unknown status on the labour market	Współczynnik aktywności zawodowej ^b Activity rate ^b	Wskaźnik zatrudnienia ^b Employment rate ^b	Stopa bezrobocia Unemployment rate
		ogółem total	pracujący employed	bezrobotni ^c unemployed ^c					
	w tys. in thous.						w % in %		
Mężczyźni (dok.) Men (cont.)									
Gimnazjalne i podstawowe Lower secondary and primary	257,5	74,1	62,2	11,8	183,5	0,0	28,8	24,2	16,0
Podstawowe nieukończone ^d .. Primary not completed ^d	8,6	0,9	0,7	0,2	7,6	-	10,8	8,7	19,6
Nieustalone	75,9	1,7	1,5	0,1	0,4	73,9	x	x	x
Kobiety Women	1456,2	678,0	603,9	74,1	695,5	82,7	49,4	44,0	10,9
Wyższe	289,0	222,3	207,3	14,9	66,7	0,0	76,9	71,7	6,7
Policealne	52,1	33,5	29,9	3,6	18,5	0,0	64,4	57,4	10,8
Średnie zawodowe	232,8	137,8	121,9	15,9	95,0	0,0	59,2	52,4	11,5
Średnie ogólnokształcące General secondary	218,6	100,3	85,1	15,2	118,2	0,0	42,9	38,9	15,2
Zasadnicze zawodowe	250,1	138,0	119,5	18,5	112,1	-	55,2	47,8	13,4
Gimnazjalne i podstawowe Lower secondary and primary	313,1	43,9	38,1	5,7	269,2	-	14,0	12,2	13,1
Podstawowe nieukończone ^d .. Primary not completed ^d	15,5	0,5	0,5	0,0	15,0	-	3,5	3,1	9,1
Nieustalone	85,1	1,7	1,6	0,1	0,7	82,7	x	x	x

a Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań; dane zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. b Przy obliczaniu współczynnika aktywności zawodowej i wskaźnika zatrudnienia nie uwzględniono osób o nieustalonym statusie na rynku pracy. c Osoby w wieku 15-74 lata. d Łącznie z osobami bez wykształcenia szkolnego.

a Data of the Population and Housing Census; data have been changed in relation to the data published in the previous edition of the Yearbook. b Persons of unknown status on the labour market were not included at calculating the activity rate and the employment rate. c Persons aged 15-74. d Including persons without school education.

TABL. 3 (85).

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ
- na podstawie BAEL
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE
- on the LFS basis

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012				SPECIFICATION	
	przeciętne w roku annual averages		kwartaly quarters					
			I	II	III	IV		
LUDNOŚĆ w tys.	2532	2572	2619	2622	2615	2629	2611	POPULATION in thous.
Mężczyźni	1195	1217	1255	1246	1251	1264	1258	Men
Kobiety.....	1338	1356	1365	1375	1365	1366	1353	Women
Aktywni zawodowo	1386	1422	1448	1450	1432	1453	1458	Economically active persons
mężczyźni	752	765	792	785	778	800	806	men
kobiety	634	658	656	666	654	653	652	women
Pracujący	1260	1290	1298	1293	1279	1308	1311	Employed persons
mężczyźni	689	699	718	708	704	727	734	men
kobiety	572	590	579	586	574	581	577	women
Bezrobotni ^a	126	133	151	157	153	146	147	Unemployed persons ^a
mężczyźni	64	66	74	77	73	73	72	men
kobiety	62	67	77	80	80	73	75	women
Bierni zawodowo	1146	1150	1171	1171	1183	1176	1153	Economically inactive persons
Mężczyźni	442	452	463	462	473	464	452	Men
Kobiety.....	704	698	708	710	710	712	701	Women
WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ w %	54,7	55,3	55,3	55,3	54,8	55,3	55,8	ACTIVITY RATE in %
mężczyźni	62,9	62,9	63,1	63,0	62,2	63,3	64,1	men
kobiety	47,4	48,5	48,1	48,4	47,9	47,8	48,2	women
Miasta	53,5	55,1	55,1	55,6	54,4	55,3	55,4	Urban areas
Wieś.....	55,9	55,5	55,4	55,0	55,2	55,3	56,3	Rural areas
WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA w %	49,8	50,2	49,6	49,3	48,9	49,8	50,2	EMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	57,7	57,4	57,2	56,8	56,3	57,5	58,3	men
kobiety	42,8	43,5	42,4	42,6	42,1	42,5	42,6	women
Miasta	48,4	49,6	49,2	49,7	48,8	49,1	48,9	Urban areas
Wieś.....	51,2	50,7	50,0	49,0	48,9	50,3	51,5	Rural areas
STOPA BEZROBOCIA w %	9,1	9,4	10,4	10,8	10,7	10,0	10,1	UNEMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	8,5	8,6	9,3	9,8	9,4	9,1	8,9	men
kobiety	9,8	10,2	11,7	12,0	12,2	11,2	11,5	women
Miasta	9,6	10,0	10,9	10,7	10,2	11,0	11,6	Urban areas
Wieś.....	8,4	8,5	10,0	11,1	11,2	9,1	8,6	Rural areas

a Osoby w wieku 15-74 lata.
a Persons aged 15-74.

TABL. 4 (86).

**AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ
WEDŁUG WIEKU ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE
2012 R. - na podstawie BAEL**
**ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY AGE
AND EDUCATIONAL LEVEL IN IV QUARTER 2012 - on the LFS basis**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność <i>Popula- tion</i>	Aktywni zawodowo <i>Economically active persons</i>			Bierni zawo- dowo <i>Eco- nomi- cally inactive persons</i>	Współ- czynnik aktyw- ności zawo- dowej <i>Activity rate</i>	Wskaź- nik za- trudnie- nia <i>Em- ploy- ment rate</i>	Stopa bezro- bocia <i>Unem- ploy- ment rate</i>
		ogółem <i>total</i>	pracu- jący <i>em- ployed</i>	bezro- botni ^a <i>unem- ployed^a</i>				
	w tys. <i>in thous.</i>					w % <i>in %</i>		
OGÓŁEM TOTAL	2611	1458	1311	147	1153	55,8	50,2	10,1
Według wieku: By age:								
w tym w wieku produk- cyjnym ^b <i>of which of working age^b</i>	1931	1403	1258	145	528	72,7	65,1	10,3
15—24 lata	442	140	101	39	302	31,7	22,9	27,9
25—34	495	420	377	43	75	84,8	76,2	10,2
35—44	409	359	332	28	50	87,8	81,2	7,8
45—54	396	331	308	23	65	83,6	77,8	6,9
55 lat i więcej	868	207	193	14	661	23,8	22,2	6,8
<i>and more</i>								
Według poziomu wykształcenia: By educational level:								
Wyższe	541	428	398	31	112	79,1	73,6	7,2
<i>Tertiary</i>								
Policealne i średnie zawo- dowe	592	389	351	38	203	65,7	59,3	9,8
<i>Post-secondary and vocatio- nal secondary</i>								
Średnie ogólnokształcące	276	115	95	20	161	41,7	34,4	17,4
<i>General secondary</i>								
Zasadnicze zawodowe	675	431	387	44	243	63,9	57,3	10,2
<i>Basic vocational</i>								
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	527	93	79	14	434	17,6	15,0	15,1
<i>Lower secondary, primary and incomplete primary</i>								

a Osoby w wieku 15-74 lata. b Mężczyźni 18-64 lata, kobiety 18-59 lat.

a Persons aged 15-74. b Men aged 18-64, women aged 18-59.

Pracujący Employment

TABL. 5 (87). **PRACUJĄCY^a**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011	2012	
				ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM	1022645	1225183	1240844	1246923	602876
TOTAL					
sektor publiczny	265879	260186	254961	254279	163818
public sector					
sektor prywatny	756766	964997	985883	992644	439058
private sector					
Rolnictwo ^b , leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	184206	272866	272639	272605	142867
Agriculture ^b , forestry and fishing					
Przemysł	121030	213854	214467	211600	61464
Industry					
w tym przetwórstwo przemysłowe	182186	181295	182194	179573	55365
of which manufacturing					
Budownictwo	59969	87733	92353	90192	9551
Construction					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	166787	185143	187996	186491	99886
Trade; repair of motor vehicles ^Δ					
Transport i gospodarka magazynowa	49366	53423	55086	56036	12785
Transportation and storage					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	24401	29227	28541	29891	19470
Accommodation and catering ^Δ					
Informacja i komunikacja	10032	22464	23882	25923	8152
Information and communication					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	20426	23765	24628	26094	17258
Financial and insurance activities					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	9989	13400	12824	12962	7097
Real estate activities					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	52201	47245	49941	52689	27490
Professional, scientific and technical activities					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	5026	31692	31232	33581	15643
Administrative and support service activities					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	40215	44323	44404	44343	28997
Public administration and defence; compulsory social security					
Edukacja	96050	101428	101637	100861	76415
Education					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	60908	66458	67086	69602	56459
Human health and social work activities					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	14583	13973	15110	14592	8619
Arts, entertainment and recreation					
Pozostała działalność usługowa	16456	18189	19018	19461	10723
Other service activities					

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. b Dla gospodarstw indywidualnych w rolnictwie dane szacunkowe; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 129.

a By actual workplace and kind of activity. b For private farms in agriculture estimated data; see general notes, item 5 on page 129.

TABL. 6 (88).

PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA

Stan w dniu 31 XII

EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		zatrudnieni na podstawie stosunku pracy employees hired on the basis of an employment contract	agenci agents	właściciele, współwłaściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin owners, co-owners including contributing family workers
OGÓŁEM 2005	618963	611085	317	6624
TOTAL 2010	685408	677390	567	6833
..... 2011	695228	687065	656	6876
..... 2012	695575	687511	660	6921
sektor publiczny <i>public sector</i>	230306	230306	-	-
sektor prywatny <i>private sector</i>	465269	457205	660	6921
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	3616	3236	-	26
Przemysł <i>Industry</i>	185281	183154	7	2029
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	153265	151217	7	1991
Budownictwo <i>Construction</i>	50051	48807	-	1221
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	120006	117987	30	1974
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	21656	21289	-	367
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	14353	13988	-	365
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	16391	16314	1	76
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	17908	17259	614	35
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	7974	7938	-	36
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	23225	22987	2	236
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	23897	23747	6	144
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	44283	44280	-	3
Edukacja <i>Education</i>	96707	96614	-	93
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	56471	56244	-	227
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	11607	11577	-	30
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	2149	2090	-	59

a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

a Excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 7 (89). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011	2012	
				ogółem total	w tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób ^a of which entities employing more than 9 persons ^a
OGÓŁEM TOTAL	695868	785801	797897	793160	671980
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	6642	5659	5565	5483	2746
Przemysł <i>Industry</i>	188999	194575	200431	197932	181287
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	157769	165194	167186	164881	149163
Budownictwo <i>Construction</i>	47350	67914	71616	67344	47140
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	129497	153590	154790	151369	115645
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	27047	26774	27821	29016	20596
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	15521	19804	19342	19710	13526
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	12201	15982	17222	18149	15525
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	17714	20119	18581	18647	17030
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	8080	9099	9004	8877	6460
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	19798	29397	30506	31271	22055
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	17083	24019	23477	24556	21805
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	39702	44195	44151	43958	43910
Edukacja <i>Education</i>	94594	97023	96928	97625	96375
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	54074	57563	57519	58822	54968
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	10743	12334	12772	12227	10957
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	6823	7754	8172	8174	1955

^a Bez zatrudnionych za granicą.
^a Excluding persons employed abroad.

TABL. 8 (90). PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI^a

Stan w dniu 31 XII

FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Pełnozatrudnieni ^b Full-time paid employees ^b		Niepełnozatrudnieni Part-time paid employees	
		ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM	2005	547174	270490	63911	40928
TOTAL	2010	620346	309944	57044	37137
	2011	629229	311276	57836	37317
	2012	625974	311208	61537	41362
sektor publiczny		205277	136082	25029	18041
<i>public sector</i>					
sektor prywatny		420697	175126	36508	23321
<i>private sector</i>					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo . <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		2654	831	582	440
Przemysł..... <i>Industry</i>		176519	53022	6635	3313
w tym przetwórstwo przemysłowe..... <i>of which manufacturing</i>		145119	46934	6098	3055
Budownictwo		46671	4214	2136	677
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		106009	61856	11978	9050
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa		18973	3782	2316	1003
<i>Transportation and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		11759	8068	2229	1532
<i>Accommodation and catering^Δ</i>					
Informacja i komunikacja		15401	5332	913	459
<i>Information and communication</i>					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa .. <i>Financial and insurance activities</i>		15192	11011	2067	1602
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		5928	3238	2010	1267
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		21577	11481	1410	826
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>		21257	9960	2490	1450
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne . <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>		42263	27678	2017	1226
Edukacja.....		79252	60837	17362	12951
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		51218	43094	5026	3799
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		9493	5658	2084	1559
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa		1808	1146	282	208
<i>Other service activities</i>					

a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. b Od 2009 r. łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.

a Excluding economic entities employing up to 9 persons. b Since 2009 including seasonal and temporary paid employees.

TABL. 9 (91). PRZYJĘCIA DO PRACY^a
HIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współ- czynnik przyjęć w % Hire rate in %	
		kobiety women	podjmujący pracę persons starting work for the first time	poprzednio pracujący previously employed	powracający z urlopów wychodzących ^b persons re- turning from child-care leaves ^b		
O G Ó Ł E M	2005	122342	48086	20530	57203	3757	22,2
TOTAL	2010	130652	56953	17924	66976	3579	20,9
	2011	131957	55852	20312	82936	3355	20,4
	2012	120611	49421	15488	73859	2614	18,5
sektor publiczny		16650	9502	2681	10906	733	7,6
public sector							
sektor prywatny		103961	39919	12807	62953	1881	23,9
private sector							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		349	122	74	160	6	13,0
Agriculture, forestry and fishing							
Przemysł		30433	9227	3723	18886	717	16,6
Industry							
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing		28039	8757	3503	17131	690	18,6
Budownictwo		15085	773	1664	9456	89	29,7
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ		24018	13713	3791	14840	571	21,6
Trade; repair of motor vehicles ^Δ							
Transport i gospodarka magazynowa . Transportation and storage		4903	784	285	2905	47	25,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		3312	2129	517	1898	97	26,7
Accommodation and catering ^Δ							
Informacja i komunikacja		4091	1560	741	2201	65	28,0
Information and communication							
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa		2129	1383	288	1456	117	12,6
Financial and insurance activities							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		681	271	60	421	14	10,8
Real estate activities							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		5603	2680	942	3855	82	26,5
Professional, scientific and technical activities							
Administrowanie i działalność wspiera- jąca ^Δ		14539	5945	716	8474	50	75,8
Administrative and support service activities							
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpie- czenia społeczne		4148	2291	668	2681	202	9,3
Public administration and defence; compulsory social security							
Edukacja		5192	3937	737	3220	226	6,0
Education							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna . Human health and social work activities		4571	3655	1071	2451	278	8,4
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		962	543	162	559	41	9,6
Arts, entertainment and recreation							
Pozostała działalność usługowa		595	408	49	396	12	34,8
Other service activities							

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodar-
czych o liczbie pracujących do 9 osób. b W 2005 r. łącznie z powracającymi z urlopów bezpłatnych.

a Data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding eco-
nomic entities employing up to 9 persons. b In 2005 including persons returning from unpaid leaves.

TABL. 10 (92). **ZWOLNIENIA Z PRACY^a**
TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number						Współ- czynnik zwolnień w % Termina- tion rate in %
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		przeniesieni na emerytu- rę, rentę z tytułu nie- zdolności do pracy, re- habilitację retired or granted pen- sion due to an inability to work or due to rehabilita- tion	korzysta- jący z urlopów wychow- awczych ^b taking child- -care leaves ^b		
			przez zakład pracy by employer	przez pra- cownika by emplo- yee				
OGÓŁEM	2005	109773	43968	16139	13432	6523	5381	19,6
TOTAL	2010	117446	50221	20719	11089	4206	4153	18,7
	2011	131030	55260	19122	13404	5886	3920	20,2
	2012	126264	50163	22873	11458	5092	2974	19,3
sektor publiczny		18480	10563	2761	608	2727	773	8,5
public sector								
sektor prywatny		107784	39600	20112	10850	2365	2201	24,7
private sector								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo . Agriculture, forestry and fishing		315	123	27	13	38	4	11,7
Przemysł		32182	9893	5341	2690	1663	604	17,6
Industry								
w tym przetwórstwo przemysłowe..... of which manufacturing		29073	9273	4775	2572	1144	570	19,4
Budownictwo		18092	927	3677	1112	397	135	35,5
Construction								
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		25722	14795	5859	3012	272	809	23,0
Transport i gospodarka magazynowa . Transportation and storage		5445	951	1203	390	197	125	27,4
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		3371	2222	692	465	49	78	27,3
Accommodation and catering ^Δ								
Informacja i komunikacja		3035	1057	497	890	22	64	20,7
Information and communication								
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		2975	1667	681	510	34	165	17,6
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		937	349	182	57	63	16	14,9
Real estate activities								
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		4681	1804	412	877	118	109	22,0
Professional, scientific and technical activities								
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		12210	5144	939	752	187	53	63,6
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpie- czenia społeczne		4155	2279	246	125	613	227	9,3
Public administration and defence; compulsory social security								
Edukacja		7228	4735	2042	170	965	261	8,4
Education								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna . Human health and social work activities		4475	3408	825	257	395	283	8,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		1046	563	164	82	69	33	10,5
Arts, entertainment and recreation								
Pozostała działalność usługowa		395	246	86	56	10	8	23,1
Other service activities								

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodar-
czych o liczbie pracujących do 9 osób. b W 2005 r. łącznie z korzystającymi z urlopów bezpłatnych.

a Data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding eco-
nomic entities employing up to 9 persons. b In 2005 including persons taking unpaid leaves.

TABL. 11 (93).

ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH, ZAWODOWYCH I LICEÓW OGÓLNO-KSZTAŁCĄCYCH, KTÓRZY PODJĘLI PRACĘ PO RAZ PIERWSZY^a
THE GRADUATES OF TERTIARY SCHOOLS, LEAVERS OF VOCATIONAL AND SECONDARY SCHOOLS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem — absolwenci szkół Of total number — school-leavers			
			wyższych tertiary	policealnych i średnich zawodowych post-secondary and vocational secondary	liceów ogólno- kształcą- cych general secondary	zasadni- czych zawodo- wych basic vocational
OGÓŁEM 2005	18473	8465	6616	5508	2467	3882
TOTAL 2010	13619	6574	5491	3472	2146	2510
2011	15310	7439	6251	3491	2174	3394
2012	11717	5538	5231	2729	1715	2042
sektor publiczny <i>public sector</i>	2312	1450	1768	280	176	88
sektor prywatny..... <i>private sector</i>	9405	4088	3463	2449	1539	1954
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo .. <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	67	17	42	14	6	5
Przemysł <i>Industry</i>	2791	682	683	878	426	804
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	2617	648	616	829	406	766
Budownictwo <i>Construction</i>	934	60	157	270	74	433
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	3026	1890	910	958	681	477
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	220	81	62	77	54	27
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	369	248	70	108	92	99
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	687	228	600	33	53	1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa .. <i>Financial and insurance activities</i>	225	141	174	10	41	-
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	49	23	39	5	4	1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	706	426	625	27	51	3
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	431	202	145	103	62	121
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne .. <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	595	384	404	104	65	22
Edukacja <i>Education</i>	574	402	492	37	34	11
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	885	666	746	78	47	14
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	122	74	76	15	23	8
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	36	14	6	12	2	16

^a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Employed on the basis of an employment contract; data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 12 (94).

**MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKWIDOWANE
W 2012 R.****JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOB IN 2012**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs						
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)			nowo utworzone ^a vacancies - newly created jobs ^a		zlikwidowane ^a liquidated ^a	
	ogółem total	w tym nowo utworzo- ne of which vacan- cies - newly created jobs	z liczby ogółem w jedno- st- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of total number in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jed- nostkach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jed- nostkach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons
OGÓŁEM TOTAL	2655	740	1912	35835	22988	27588	18928
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	6	-	6	55	18	95	45
Przemysł <i>Industry</i>	373	54	256	7369	5121	5543	3891
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	6	-	6	168	121	131	85
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	344	50	227	6655	4579	4904	3383
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	15	4	15	84	76	200	170
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	8	-	8	462	345	308	253
Budownictwo <i>Construction</i>	233	4	41	4297	1918	4261	2650
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	784	226	653	7502	4839	6154	4749
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	105	-	18	2002	703	1096	394

a W ciągu roku.
a During the year.

TABL. 12 (94).

**MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKWIDOWANE
W 2012 R. (dok.)***JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOB IN 2012 (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs						
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)			nowo utworzone ^a vacancies - newly created jobs ^a		zlikwidowane ^a liquidated ^a	
	ogółem total	w tym nowo utworzo- ne of which vacan- cies - newly created jobs	z liczby ogółem w jedno- stkach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of total number in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jed- nostkach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jed- nostkach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	53	28	53	1336	297	1051	430
<i>Accommodation and catering^Δ</i>							
Informacja i komunikacja	347	162	248	1968	1386	671	426
<i>Information and communication</i>							
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa	5	5	5	246	111	119	58
<i>Financial and insurance activities</i>							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	38	-	10	335	134	374	243
<i>Real estate activities</i>							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	471	241	417	3495	2520	1950	814
<i>Professional, scientific and technical activities</i>							
Administrowanie i działalność wspie- rająca ^Δ	47	-	39	3444	3097	1700	1363
<i>Administrative and support service activities</i>							
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpie- czenia społeczne	61	10	57	1092	1046	675	669
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>							
Edukacja	17	-	17	1213	998	2548	2274
<i>Education</i>							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	62	5	62	668	424	601	519
<i>Human health and social work activities</i>							
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	24	3	16	484	347	440	346
<i>Arts, entertainment and recreation</i>							
Pozostała działalność usługowa	29	2	14	329	29	310	57
<i>Other service activities</i>							

a W ciągu roku.
a During the year.

Bezrobocie Unemployment

TABL. 13 (95). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY**
Stan w dniu 31 XII
**REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL
AS JOB OFFERS**
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Bezrobotni zarejestrowani ogółem	178067	142221	145094	161161	Total registered unemployed persons
w tym kobiety	98734	75517	78803	84177	of which women
Z liczby ogółem - bezrobotni:					Of total number - unemployed persons:
dotychczas niepracujący	45864	33702	31980	33076	previously not employed
w tym absolwenci ^a	13013	13481	13433	13565	of which school-leavers ^a
w tym w szkole wyższej ^b	2833	3596	3604	3299	of which in tertiary education ^b
bez kwalifikacji zawodowych	34777	31337	35430	37656	without occupational qualifications
zwolnieni z przyczyn dotyczących					terminated for company reasons
zakładu pracy	8041	4780	4184	7720	long-term unemployed ^c
długotrwałe bezrobotni ^c	111619	60942	68702	76563	possessing benefits rights
posiadający prawo do zasiłku	20423	23028	22894	25508	bringing up single-handed at least
samotnie wychowujący co najmniej					one child aged 18 and less
jedno dziecko w wieku 18 lat i mniej	3573 ^d	6785	7633	8679	disabled persons
niepełnosprawni	5011	7205	7440	8003	
Stopa bezrobocia rejestrowanego^e					Registered unemployment rate^e
w %	13,8	10,4	10,5	11,4	in %
Oferty pracy	2135	1983	2047	1898	Job offers

a Za bezrobotnego absolwenta uważa się osobę w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki potwierdzonej świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem ukończenia szkoły (dotyczy absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym, średnim, policealnym lub wyższym), kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez osoby niepełnosprawne. b Dotyczy osób, które nie ukończyły 27 lat. c Pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego. d Dane dotyczą osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku 7 lat i mniej. e Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 132.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

a An unemployed school-leaver is a person who has, within the last 12 months graduated any school confirmed by a certificate, diploma or other document completion of education (concerns school-leavers with basic vocational, secondary, post-secondary or tertiary education), has completed a minimum of 24 months of vocational training courses or disabled persons who acquired qualifications to work in a given occupation. b Concerns persons who have not reached their 27th birthday. c Remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months the last two years, excluding the periods of undergoing a traineeship and on a job occupational training. d Data concern persons who bring up single-handed at least one child aged 7 and less. e See general notes, item 2. on page 132.

S o u r c e: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 14 (96). **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI^a**
**NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS REMOVED
FROM UNEMPLOYMENT ROLLS^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Bezrobotni nowo zarejestrowani	178364	206825	179966	192748	Newly registered unemployed persons
z liczby bezrobotnych:					of number of unemployed persons:
Kobiety	85080	100932	88585	91202	Women
Dotychczas niepracujący	60720	56200	41730	41773	Previously not employed
Zwolnieni z przyczyn dotyczących					Terminated for company reasons
zakładu pracy	4527	5549	4022	8597	Persons removed from unemploy-
Bezrobotni wyrejestrowani	193876	194611	177093	176681	ment rolls
z liczby bezrobotnych:					of number of unemployed persons:
Kobiety	88924	93035	85299	85828	Women
Z tytułu podjęcia pracy	83400	80563	81075	79263	Received jobs

a W ciągu roku.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

a During the year.

S o u r c e: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 15 (97).

BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005		2010		2011		2012	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM TOTAL								
OGÓŁEM TOTAL	178067	98734	142221	75517	145094	78803	161161	84177
WEDŁUG WIEKU BY AGE								
24 lata i mniej and less	47394	25698	39313	21156	38077	20837	39722	20404
25—34	50558	30587	41399	24009	43042	25846	47855	27870
35—44	37665	22294	24912	14149	25964	15020	29678	16612
45—54	36041	18522	25600	12886	25321	13060	27796	14097
55 lat i więcej and more	6409	1633	10997	3317	12690	4040	16110	5194
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL								
Wyższe Tertiary	11324	7574	17234	11785	19561	13542	22116	15230
Policealne oraz średnie zawodowe Post-secondary and vocational secondary	45159	29216	35779	21470	36712	22476	40119	23695
Średnie ogólnokształcące General secondary	15428	11463	18097	12221	17764	11965	18902	12263
Zasadnicze zawodowe Basic vocational	62758	29771	41684	17520	41765	18185	47241	19502
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe Lower secondary, primary and incomplete primary	43398	20710	29427	12521	29292	12635	32783	13487
WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY^{ab} BY DURATION OF UNEMPLOYMENT^{ab}								
3 miesiące i mniej months and less	38793	16984	46906	22173	42044	19293	47910	21392
3—6	24900	13386	26992	14814	26493	14765	28981	15114
6—12	25427	13529	26151	13865	26760	14929	28133	14530
12—24	28111	15518	24659	13434	28027	16262	28468	16043
Powyżej 24 miesięcy More than 24 months	60836	39317	17513	11231	21770	13554	27669	17098
WEDŁUG STAŻU PRACY^b BY WORK SENIORITY^b								
Bez stażu pracy No work seniority	45864	27809	33702	19885	31980	18927	33076	18854
Ze stażem pracy: With work seniority:								
1 rok i mniej year and less	24193	14413	20045	11781	21755	12929	24208	13862
1—5	33335	16854	32118	16221	33358	17686	37516	19148
5—10	24230	13698	18381	9754	19168	10491	21872	11629
10—20	30338	17575	20271	10827	20701	11272	22861	12026
20—30	17742	7895	13602	5837	13646	6054	15708	6683
powyżej 30 lat more than 30 years	2365	490	4102	1212	4486	1444	5920	1975

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. b Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3-6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

a From the date of registering in a labour office. b Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3-6 persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 16 (98). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU ORAZ OFERTY PRACY^a**
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME AS WELL AS JOB OFFERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Bezrobotni, którzy:					Unemployed persons who:
Podjęli zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	4301	2734	1803	1996	Undertook employment in intervention works
w tym kobiety	2022	1529	1041	1201	of which women
Podjęli zatrudnienie przy robotach publicznych	3116	3256	1296	1624	Undertaking employment in public works
w tym kobiety	1183	970	478	610	of which women
Rozpoczęli szkolenie lub staż u pracodawcy	9532	12760	4487	6113	Started training or internship with the employer
w tym kobiety	4336	5513	1844	2273	of which women
Rozpoczęli prace społecznie użyteczne	-	1997	1888	2119	Started social useful works
w tym kobiety	-	1209	1138	1307	of which women
Liczba zgłoszonych ofert pracy	58287	75755	55814	60404	Number of submitted job offers

a W ciągu roku.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

a During the year.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 17 (99). **WYDATKI FUNDUSZU PRACY^a**
LABOUR FUND EXPENDITURES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012		SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł				w odsetkach in percent	
OGÓŁEM	302,3	589,7	375,6	440,5	100,0	TOTAL
w tym:						of which:
Zasiłki dla bezrobotnych	167,4	218,1	217,3	241,4	54,8	Unemployment benefits
Programy na rzecz promocji zatrudnienia	121,9	345,0	136,0	177,8	40,4	Programs for promoting employment
w tym:						of which:
koszty szkoleń	9,0	17,7	5,4	7,3	1,7	costs of trainings
prace interwencyjne	11,7	12,3	11,4	9,2	2,1	intervention works
roboty publiczne	15,5	21,2	7,3	10,3	2,3	public works
refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy	5,2	41,7	8,0	19,3	4,4	refund of costs of furnishings and adjustments of work posts
środki na podjęcie działalności gospodarczej	18,3	108,3	34,8	53,4	12,1	resources on undertaking economic activity
stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne	47,3	135,7	61,9	68,4	15,5	scholarships and contributions to social security

a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 132.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

a See general notes, item 3 on page 132.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

Warunki pracy Work conditions

TABL. 18 (100). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem - powodujących niezdolność do pracy Of total number - accidents resulting in an inability to work			SPECIFICATION	
		śmier- telnych fatal	cięż- kich seri- ous	lżej- szych light	1-3 dni days	4-20	21 dni i więcej days and more		
OGÓŁEM TOTAL									
OGÓŁEM	2005	5331	25	60	5246	38	1454	3566	TOTAL
	2010	5898	27	38	5833	80	1746	3617	
	2011	5915	27	53	5835	94	1760	3569	
	2012	5638	27	69	5542	82	1995	3397	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		41	-	-	41	1	13	27	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		1912	10	24	1878	23	632	1226	Industry
górnictwo i wydobywanie ..		99	2	-	97	-	18	78	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe		1616	6	23	1587	21	550	1023	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywa- nie w energię elektrycz- ną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		74	1	1	72	1	27	45	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospoda- rowanie ściekami i odpa- dami; rekultywacja ^Δ		123	1	-	122	1	37	80	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo		581	8	17	556	11	150	408	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		768	-	7	761	15	312	424	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa		385	6	7	372	2	119	252	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastro- nomia ^Δ		131	-	-	131	2	76	52	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja ..		52	1	-	51	-	25	21	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		64	-	-	64	3	24	35	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		73	-	2	71	-	22	51	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		77	1	2	74	2	27	46	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działal- ność wspierająca ^Δ		236	-	2	234	4	100	128	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obo- wiązkowe zabezpieczenia społeczne		284	-	2	282	7	123	141	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja		299	1	-	298	5	96	169	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		597	-	3	594	5	233	329	Human health and social work activities
Działalność związana z kul- turą, rozrywką i rekreacją ..		99	-	2	97	1	32	62	Arts, entertainment and recreation activities
Pozostała działalność usługowa		39	-	1	38	1	11	26	Other service activities

^a Zgłoszone w danym roku.

^a Registered in a given year.

TABL. 18 (100). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (dok.)**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W wypadkach <i>In accidents</i>			Z liczby ogółem - powodujących niezdolność do pracy <i>Of total number - accidents resulting in an inability to work</i>			SPECIFICATION	
		śmier- telnych <i>fatal</i>	cięż- kich <i>seri- ous</i>	lżej- szych <i>light</i>	1-3 dni <i>days</i>	4-20	21 dni i więcej <i>days and more</i>		
NA 1000 PRACUJĄCYCH (wskaźnik wypadkowości) PER 1000 EMPLOYED PERSONS (accident rate)									
OGÓŁEM	2005	6,36	0,03	0,07	6,26	0,05	1,73	4,25	TOTAL
	2010	6,25	0,03	0,04	6,18	0,08	1,85	3,83	
	2011	6,13	0,03	0,05	6,05	0,10	1,82	3,70	
	2012	5,78	0,03	0,07	5,68	0,08	2,05	3,48	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		9,74	-	-	9,74	0,24	3,09	6,41	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przemysł		8,98	0,05	0,11	8,82	0,11	2,97	5,75	<i>Industry</i>
górnictwo i wydobywanie .		9,29	0,19	-	9,10	-	1,69	7,32	<i>mining and quarrying</i>
przetwórstwo przemysłowe		8,93	0,03	0,13	8,77	0,12	3,04	5,66	<i>manufacturing</i>
wytwarzanie i zaopatrywa- nie w energię elektrycz- ną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		7,39	0,10	0,10	7,19	0,10	2,70	4,50	<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
dostawa wody; gospoda- rowanie ściekami i odpad- kami; rekultywacja ^Δ		10,71	0,09	-	10,62	0,09	3,22	6,96	<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
Budownictwo		6,37	0,09	0,19	6,09	0,12	1,64	4,47	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		4,10	-	0,04	4,06	0,08	1,67	2,26	<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>
Transport i gospodarka magazynowa		6,93	0,11	0,13	6,70	0,04	2,14	4,54	<i>Transportation and storage</i>
Zakwaterowanie i gastro- nomia ^Δ		4,48	-	-	4,48	0,07	2,60	1,78	<i>Accommodation and catering^Δ</i>
Informacja i komunikacja ..		2,09	0,04	-	2,05	-	1,00	0,84	<i>Information and communication</i>
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		2,52	-	-	2,52	0,12	0,95	1,38	<i>Financial and insurance activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		5,66	-	0,16	5,51	-	1,71	3,96	<i>Real estate activities</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		1,50	0,02	0,04	1,44	0,04	0,53	0,90	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrowanie i działal- ność wspierająca ^Δ		7,28	-	0,06	7,22	0,12	3,09	3,95	<i>Administrative and support service activities</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa; obo- wiązkowe zabezpieczenia społeczne		6,40	-	0,05	6,36	0,16	2,77	3,18	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Edukacja		2,92	0,01	-	2,94	0,05	0,95	1,67	<i>Education</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		8,74	-	0,04	8,69	0,07	3,41	4,81	<i>Human health and social work activities</i>
Działalność związana z kul- turą, rozrywką i rekreacją .		6,67	-	0,13	6,53	0,07	2,15	4,17	<i>Arts, entertainment and recreation activities</i>
Pozostała działalność usługowa		2,03	-	0,05	1,98	0,05	0,57	1,35	<i>Other service activities</i>

a Zgłoszone w danym roku.
a Registered in a given year.

TABL. 19 (101). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a**
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
CONTACT-MODE OF INJURY AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a
(excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, forestry and fishing	przemysł industry		budow- nictwo construc- tion	handel; naprawa pojazdów samo- chodo- wych ^Δ trade; repair of motor vehicles ^Δ	transport i gospo- darka magazy- nowa transporta- tion and storage	opieka zdrowot- na i pomoc społecz- na human health and social work activities
			razem total	w tym przetwór- stwo przemy- słowe of which manu- facturing				
OGÓŁEM 2005	5331	51	2017	1778	587	743	254	597
TOTAL 2010	5898	38	2028	1716	716	822	367	552
..... 2011	5915	54	2044	1760	715	751	348	606
..... 2012	5638	41	1912	1616	581	768	385	597
Kontakt z prądem elektrycznym, tem- peraturą, niebezpiecznymi substan- cjami i preparatami chemicznymi <i>Contact with electrical voltage, tem- perature, hazardous substances and chemicals</i>	183	-	84	67	21	20	9	10
w tym z preparatami chemicznymi . <i>of which chemicals</i>	50	-	25	20	4	9	2	1
Tonięcie, zakopanie, zamknięcie <i>Drowned, buried, enveloped</i>	5	-	2	1	1	1	-	-
Zderzenie z lub uderzenie w: <i>Horizontal or vertical impact with or against:</i>								
nieruchomy obiekt <i>a stationary object</i>	1480	12	426	348	152	184	119	190
obiekt w ruchu <i>object in motion</i>	1123	12	444	371	155	182	66	67
w tym przez: <i>of which by:</i>								
spadający obiekt <i>falling object</i>	439	2	195	157	72	74	13	18
poruszający się lub transporto- wany obiekt <i>moving or transported object</i>	220	3	79	64	27	41	17	16
Kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym <i>Contact with sharp, pointed, rough, coarse material agent</i>	928	3	415	387	91	143	21	62
Uwięzienie, zmiżdżenie <i>Trapped, crushed</i>	343	2	177	151	40	45	23	13
Obciążenie psychiczne lub fizyczne . <i>Physical or mental stress</i>	693	8	177	149	49	104	54	102
w tym obciążenie układu mięśni- owo-szkieletowego <i>of which physical stress on the muscular-skeletal system</i>	606	8	164	139	40	98	52	88
Przejaw agresji ze strony człowieka lub zwierzęcia <i>Aggression of human or animal</i>	157	-	25	10	1	11	35	48
Pozostałe <i>Others</i>	726	4	162	132	71	78	57	105

a Zgłoszone w danym roku.
a Registered in a given year.

TABL. 19 (101). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (dok.)**
EVENTS AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, forestry and fishing	przemysł industry		budow- nictwo construc- tion	handel; naprawa pojazdów samo- chodo- wych ^Δ trade; repair of motor vehicles ^Δ	transport i gospo- darka magazy- nowa transporta- tion and storage	opieka zdrowot- na i pomoc społecz- na human health and social work activities
			razem total	w tym przetwór- stwo przemy- słowe of which manu- facturing				

PRZYCZYNY WYPADKÓW
CAUSES OF ACCIDENTS

OGÓŁEM	2005	9881	97	3914	3504	1110	1530	432	968
TOTAL	2010	10977	76	4038	3542	1500	1518	682	861
	2011	11060	105	4162	3687	1413	1387	620	997
	2012	10490	79	3807	3320	1216	1467	703	965
Niewłaściwy stan czynnika materiałnego		1007	6	391	359	102	124	76	81
<i>Inappropriate condition of material objects/agents</i>									
Niewłaściwa organizacja: <i>Inappropriate organization of:</i>									
pracy		535	2	221	199	94	79	21	40
<i>work</i>									
stanowiska pracy		577	7	250	226	67	85	22	55
<i>work post</i>									
Brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikiem materiałnym		727	1	317	298	94	140	41	29
<i>Absence or inappropriate use of ma- terial objects/agents</i>									
Nieużywanie sprzętu ochronnego		182	-	90	80	29	21	10	9
<i>Not using protective equipment</i>									
Niewłaściwe samowolne zachowa- nie się pracownika		632	1	278	241	93	99	40	36
<i>Inappropriate wilful employee action</i>									
Niewłaściwy stan psychofizyczny pracownika ^b		212	1	59	51	15	28	10	20
<i>Inappropriate mental-physical condition of employee^b</i>									
Nieprawidłowe zachowanie się pracownika		5395	52	1949	1677	623	755	330	547
<i>Incorrect employee action</i>									
Inne		1223	9	252	189	99	136	153	148
<i>Other</i>									

^a Zgłoszone w danym roku. ^b Spowodowany m.in.: nagłym zachorowaniem, niedyspozycją fizyczną lub psychiczną, nadużyciem alkoholu.

^a Registered in a given year. ^b Caused by, i.a.: sudden action, physical or mental indisposition, alcohol abuse.

TABL. 20 (102). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH W ROLNICTWIE^a**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK ON PRIVATE FARMS IN AGRICULTURE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
OGÓŁEM	1575	1356	1314	1343	TOTAL
w tym wypadki śmiertelne	6	5	8	4	of which fatal accidents
Wydarzenia powodujące urazy:					Events causing injury:
upadek osób	798	766	734	745	persons falling
uderzenie lub przygnięcie przez spadające przedmioty	84	80	103	105	persons hit or crushed by falling objects
przejechanie, uderzenie, pochwycenie przez środki transportu w ruchu	44	19	31	25	persons run over, hit or caught by moving means of transport
pochwycenie, uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń	241	209	189	213	persons caught or hit by moving parts of machinery and equipment
uderzenie, przygnięcie, pogryzienie przez zwierzęta	129	113	103	79	persons hit, crushed or bitten by animals
działanie skrajnych temperatur	15	12	2	8	influence of extreme temperatures
działanie materiałów szkodliwych	3	-	2	1	influence of hazardous materials
inne wydarzenia	261	157	150	167	other events

^a Którym wypłacono jednorazowe odszkodowania.

Źródło: dane Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Who received one-off accident compensations.

Source: data of the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 21 (103). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Zagrożenie Hazard								
	Ogółem Grand total		związane connected with		z uciążliwością pracy strenuous conditions		czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi connected with mechanical factors related to particularly dangerous machinery		
			ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions				
	ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	
	na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed								
OGÓŁEM	2005	92,2	75,4	51,3	41,5	26,7	21,8	14,1	12,2
TOTAL	2010	74,3	58,9	41,5	31,4	21,6	18,6	11,3	8,9
	2011	78,9	63,6	43,1	33,5	22,6	19,5	13,3	10,6
	2012	70,2	57,0	38,9	30,5	19,0	15,9	12,3	10,6
sektor publiczny		95,2	73,8	48,4	35,9	35,7	29,0	11,1	8,9
public sector									
sektor prywatny		63,1	52,2	36,2	28,9	14,3	12,2	12,6	11,1
private sector									
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		79,2	50,7	37,1	13,7	28,1	25,0	14,1	12,1
Agriculture, forestry and fishing									

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 134.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 7 on page 134.

TABL. 21 (103). ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a (dok.)

Stan w dniu 31 XII

PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie Hazard					
			związane connected with			z uciążliwością pracy strenuous conditions		
	ze środowiskiem pracy work environment		razem total		razem total		razem total	
	ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors
	na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed							
Przemysł	122,3	96,6	78,9	62,3	26,1	19,6	17,3	14,7
Industry								
górnictwo i wydobywanie	317,1	223,1	268,6	193,2	20,6	17,5	27,9	12,4
mining and quarrying								
przetwórstwo przemysłowe	108,1	88,2	70,0	56,2	22,1	18,0	16,0	13,9
manufacturing								
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	151,3	79,1	38,7	33,4	104,2	37,2	8,5	8,5
electricity, gas, steam and air conditioning supply								
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	119,4	107,3	49,7	42,3	37,0	33,2	32,7	31,8
water supply; sewerage, waste management and remediation activities								
Budownictwo	56,9	47,9	28,8	23,4	16,4	14,2	11,7	10,3
Construction								
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	21,8	20,1	4,6	3,5	7,0	6,9	10,2	9,8
Trade; repair of motor vehicles ^Δ								
Transport i gospodarka magazynowa	140,6	116,2	37,9	23,8	77,9	72,3	24,8	20,1
Transportation and storage								
Informacja i komunikacja	0,3	0,3	-	-	-	-	0,3	0,3
Information and communication								
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	61,4	61,4	45,7	45,7	10,2	10,2	5,5	5,5
Professional, scientific and technical activities								
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	27,5	25,2	25,4	24,0	-	-	2,2	1,2
Administrative and support service activities								
Edukacja	4,0	3,1	1,6	1,3	0,2	-	2,2	1,7
Education								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	19,2	15,6	13,3	10,6	5,0	4,8	0,9	0,3
Human health and social work activities								
Pozostała działalność usługowa	97,2	97,2	53,3	53,3	-	-	43,9	43,9
Other service activities								

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 134.

a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 7 on page 134.

TABL. 22 (104). **ZATRUDNIENI NA STANOWISKACH PRACY, DLA KTÓRYCH DOKONANO OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO^a W 2012 R.**
PAID EMPLOYEES ON POSITION FOR WHICH EVALUATION OF OCCUPATIONAL RISK WAS DONE^a IN 2012

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przeprowa- dzenie oceny ryzyka zawo- dowego <i>Evaluation of occupatio- nal risk</i>	Wyliminowa- nie lub ograni- czenie ryzyka zawodowego <i>Elimination or limitation of occupational risk</i>	Środki zastosowane do wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego <i>Appliance of means to elimination or limitation of occupational risk</i>		
			techniczne <i>technical</i>	organi- zacyjne <i>organizational</i>	ochrony indywidualnej <i>individuality protection</i>
	na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości <i>per 1000 paid employees of total surveyed</i>				
OGÓŁEM	377,7	209,7	117,7	139,1	146,0
TOTAL					
sektor publiczny	345,9	168,1	64,7	90,5	109,4
<i>public sector</i>					
sektor prywatny	386,7	221,4	132,7	152,9	156,4
<i>private sector</i>					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	413,0	249,0	94,1	74,9	79,2
Przemysł	368,6	180,6	82,9	77,7	116,4
<i>Industry</i>					
górnictwo i wydobywanie	719,3	557,7	362,8	203,5	334,3
<i>mining and quarrying</i>					
przetwórstwo przemysłowe	342,5	154,3	62,2	64,0	103,4
<i>manufacturing</i>					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	510,6	291,3	188,0	234,0	130,0
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	312,1	121,4	39,7	49,4	83,7
<i>water supply; sewerage, waste mana- gement and remediation activities</i>					
Budownictwo	302,4	180,9	50,2	59,1	121,3
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	469,3	338,2	290,2	314,1	276,9
Transport i gospodarka magazynowa	512,8	179,3	32,3	144,7	128,3
<i>Transportation and storage</i>					
Informacja i komunikacja	257,8	54,1	15,7	32,2	12,2
<i>Information and communication</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	243,9	96,4	49,5	62,4	3,8
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	811,9	723,0	115,5	713,4	114,2
Edukacja	76,5	30,1	24,2	19,6	14,9
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	315,0	129,3	32,5	46,2	101,5
<i>Human health and social work activities</i>					

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 134.

a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 7 on page 134.

TABL. 23 (105). **CHOROBY ZAWODOWE**
OCCUPATIONAL DISEASES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba przypadków <i>Number of cases</i>		SPECIFICATION	
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	na 100 tys. zatrudnionych <i>per 100 thous. paid employees</i>		
OGÓŁEM	2005	321	44,0	TOTAL
	2010	312	38,8	
	2011	175	21,5	
	2012	192	23,3	
w tym:				<i>of which:</i>
Pylice płuc		41	5,0	<i>Pneumoconioses</i>
Choroby opłucnej lub osierdzia wywołane pyłem azbestu		3	0,4	<i>Diseases of pleura or pericardium induced by asbestos dust</i>
Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli, z trwałym upośledzeniem sprawności wentylacyjnej płuc		2	0,2	<i>Chronic obstructive bronchitis which causes airflow limitation</i>
Astma oskrzelowa		5	0,6	<i>Bronchial asthma</i>
Zewnętrzne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych		1	0,1	<i>Extrinsic allergic alveolitis</i>
Alergiczny nieżyt nosa		6	0,7	<i>Allergic rhinitis</i>
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym		14	1,7	<i>Chronic voice disorders due to excessive vocal effort</i>
Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi		14	1,7	<i>Malignant neoplasms induced by human carcinogens present in work environment</i>
Choroby skóry		3	0,4	<i>Skin diseases</i>
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy		26	3,2	<i>Chronic diseases of locomotor system related to the way the job is performed</i>
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy		28	3,4	<i>Chronic diseases of peripheral nervous system related to the way job is performed</i>
Obustronny trwały ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowany hałasem		14	1,7	<i>Bilateral permanent noise-induced hearing loss of cochlear or sensorineural type</i>
Zespół wibracyjny		1	0,1	<i>Vibration syndrome</i>
Choroby układu wzrokowego wywołane czynnikami fizycznymi, chemicznymi lub biologicznymi		1	0,1	<i>Diseases of visual system induced by physical, chemical or biological agents</i>
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa		30	3,6	<i>Infectious and parasitic diseases or their sequels</i>

Źródło: dane Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

Source: data of the Institute of Occupational Medicine in Łódź.

TABL. 24 (106).

KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA I UCIAŻLIWYCH^a

Stan w dniu 15 XII

PERSONS RECEIVING BENEFITS FOR WORK IN HARMFUL AND STRENUOUS CONDITIONS^a

As of 15 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Posiłki profilaktyczne <i>Preventive food</i>	Napoje <i>Drinks</i>	Inne środki odżywcze <i>Other nutrition</i>	Dodatki pieniężne <i>Special pay</i>	Skrócony czas pracy <i>Short-time work</i>	Dodatkowe urlopy <i>Extra leaves</i>	Uprawnienia wynikające z pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze <i>Entitlements arising from work in particular conditions</i>
O GÓŁEM	2005	53046	100931	19937	51803	2756	12318	48955
TOTAL	2010	39498	49307	7772	22273	2090	6740	211
	2011	39615	79051	4781	23077	2296	6556	908
	2012	43376	99411	2420	22214	2084	7385	1128
sektor publiczny		16529	30749	583	16183	1572	6279	871
<i>public sector</i>								
sektor prywatny		26847	68662	1837	6031	512	1106	257
<i>private sector</i>								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		659	706	-	248	-	-	-
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>								
Przemysł		26736	48699	1555	12272	520	5151	720
<i>Industry</i>								
górnictwo i wydobywanie		7788	4796	-	5233	270	3067	545
<i>mining and quarrying</i>								
przetwórstwo przemysłowe		14814	38382	518	4028	240	1528	108
<i>manufacturing</i>								
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		1735	3061	740	2050	1	454	41
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>								
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		2399	2460	297	961	9	102	26
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>								
Budownictwo		9896	13536	173	1254	7	18	78
<i>Construction</i>								
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		1991	10946	190	967	14	31	15
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>								
Transport i gospodarka magazynowa		3222	9493	324	6176	12	1899	56
<i>Transportation and storage</i>								
Informacja i komunikacja		300	312	138	360	-	-	1
<i>Information and communication</i>								
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		118	607	-	577	325	-	14
<i>Professional, scientific and technical activities</i>								

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 134.

a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 7 on page 134.

TABL. 24 (106). **KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA I UCIAŹLIWYCH^a (dok.)**

Stan w dniu 15 XII

PERSONS RECEIVING BENEFITS FOR WORK IN HARMFUL AND STRENUOUS CONDITIONS^a (cont.)

As of 15 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Posiłki profilaktyczne <i>Preventive food</i>	Napoje <i>Drinks</i>	Inne środki odżywcze <i>Other nutrition</i>	Dodatki pieniężne <i>Special pay</i>	Skrócony czas pracy <i>Short-time work</i>	Dodatkowe urlopy <i>Extra leaves</i>	Uprawnienia wynikające z pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze <i>Entitlements arising from work in particular conditions</i>
Administrowanie i działalność wspierająca ^a <i>Administrative and support service activities</i>	275	4674	-	-	33	2	-
Edukacja <i>Education</i>	79	144	4	42	57	-	-
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna . <i>Human health and social work activities</i>	100	10294	36	318	1116	284	244

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 134.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 7 on page 134.

TABL. 25 (107). **ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHOROÓB ZAWODOWYCH^a**

OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba świadczeń <i>Number of benefits</i>		Średni koszt świadczeń w zł na 1 świadczenie <i>Average cost of benefits in zł per benefit</i>	
	razem <i>total</i>	w tym z tytułu wypadków przy pracy <i>of which occupational accidents compensations</i>	razem <i>total</i>	w tym z tytułu wypadków przy pracy <i>of which occupational accidents compensations</i>
OGÓŁEM 2005	1792	1729	2403,4	2230,3
TOTAL 2010	1719	1612	2755,7	2557,4
..... 2011	1701	1641	3058,7	2873,7
..... 2012	1550	1435	3065,0	2961,1
sektor publiczny <i>public sector</i>	426	402	3396,9	3164,4
sektor prywatny <i>private sector</i>	1124	1033	2939,2	2882,0
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	15	13	3046,7	2784,6

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 134.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 7 on page 134.

TABL. 25 (107). ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHOROÓB ZAWODOWYCH^a W 2012 R. (dok.)
 OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES BENEFITS^a IN 2012 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba świadczeń Number of benefits		Średni koszt świadczeń w zł na 1 świadczenie Average cost of benefits in zł per benefit	
	razem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupational accidents compensations	razem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupational accidents compensations
Przemysł Industry	756	719	3034,3	2835,7
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	67	61	3777,6	3203,3
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	590	559	3035,8	2851,2
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	19	19	2547,4	2547,4
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	80	80	2516,3	2516,3
Budownictwo Construction	216	169	3126,4	3326,6
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	206	197	2281,6	2312,2
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	106	99	5805,7	5621,2
Informacja i komunikacja Information and communication	9	9	4222,2	4222,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	12	11	2258,3	1845,5
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	18	18	3327,8	3327,8
Edukacja Education	14	10	3178,6	2470,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	194	186	2435,1	2410,8
Pozostała działalność usługowa Other service activities	4	4	2150,0	2150,0

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 134.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 7 on page 134.